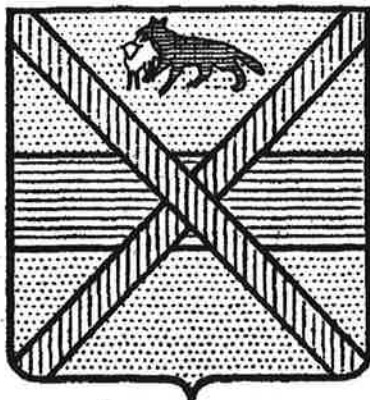

Berla

Heemkundige kring
voor

Meise
Oppem
Walvertem
en omgeving

Brusselsesteenweg 73
1860 Meise

Berla is aangesloten bij

VÖV

Vlaams Centrum voor Volkscultuur

VLAAMSE
CONTACTCOMMISSIE
MONUMENTENZORG

België-Belgique
P.B.
1860 Meise
2/2918

Afgiftekantoor: 1860 Meise

Achilles Jacobs
Jan Van den Eyndelaan 12
1860 Meise

Driemaandelijks tijdschrift

Nr. 95 - maart 2009

BERLA

vzw

Heemkundige Kring voor Meise – Oppem – Wolvertem en omgeving

- Zetel van de kring** : **Brusselsesteenweg 73, 1860 Meise**
- Raad van Beheer** :
* **Ere-voorzitter: Raoul Moyson**
* **Voorzitter: Michel Van den Broeck**
* **Secretaris: Peter Carrière**
* **Penningmeester: Wim Van Campenhout**
* **Beheerders: Raymond Moreau, Jan Verbelen**
- Tijdschrift** :
verschijnt driemaandelijks
jaarabonnement en lidgeld 12 euro
los nummer 3 euro
betaling via rekening 001-1189490-55
redactie-coördinatie : Raymond Moreau
de auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdrage
- Bibliotheek en archief** :
De Snipper (lokaal 3) - Brusselsesteenweg 73
1860 Meise
Toegankelijk :
* **1ste woensdag van de maand van 14u tot 17u**
* **3de dinsdag van de maand van 20u tot 22u**
behalve op feestdagen en in juli & augustus
- Contacten** :
Michel Van den Broeck **015 71 53 31**
Peter Carrière **015 71 03 00 of**
 02 269 29 52
- Website** : **<http://www.geocities.com/athens/acropolis/6661/>**
- E-mail** : **berla53@hotmail.com**

Berla verzamelt

- *alle documenten over de gemeente Meise en omgeving zoals oude weekbladen, persknipsels, foto's, affiches, zichtkaarten, landkaarten, ...*
- *alle documenten over inwoners van Meise zoals doodsprentjes, familiearchief, kavelbrieven, foto's, notariële akten, ...*
- *alle voorwerpen in verband met ambachten en stielen van vroeger, boerenalaam, leefmilieu een gewoonten van onze voorouders*

Werp niets weg, contacteer eerst Berla

I
N
H
O
V
D

Editoriaal

4

Het Hof te Breem alias de breemhoeve

5

Herbergen te Nerom en Westrode

16

Meisewonderen

26

nr. 95 - maart 2009

*E
D
I
T
O
R
I
A
L*

TEN GELEIDE

Een nieuwe lente en ... een nieuwe aflevering van uw tijdschrift in de brievenbus. Meteen ook een uitnodiging voor de voordracht van Pierre VEYT over Expo '58 op dinsdag 21 april a.s. om 20 uur in "t Moment", Brusselsesteenweg 44 te Meise. Spreker is de tweede grootste verzamelaar van documenten en voorwerpen over de Expo zodat het aan beeldmateriaal niet zal ontbreken. Iedereen welkom !

Marc GILLISJANS buigt zich over de geschiedenis van het Hof te Breem, alias de Breemhoeve, in een zoals steeds gedegen en stevig gedocumenteerd artikel. En van dit pachthof annex brouwerij naar de belendende herbergen is slechts een kleine stap : Michel VAN DEN BROECK waagt zich in een eerste bijdrage aan de beschrijving van de herbergen te Nerom en Westrode en wel per huisnummer !

Met dank aan Achiel Bettessone heeft Jef DE CUYPER enkele belangrijke data voor het kasteel van Boechout overgeschreven. Historische foto's vergezellen de bijdrage.

Jef VAN DEN BRANDE publiceert de stamboom van Pieter-Paul Rubens en zijn talrijke afstammelingen in Londerzeel en Wolvertem. Niet minder dan 198 familienamen heeft hij geteld.

Nu vriendschap ook tot (immaterieel ?) erfgoed is verheven en de administratie eveneens de erfgoedmarkt heeft ontdekt, wordt werkelijk iedereen overstelpt met brochures en initiatieven. Toch uw aandacht voor verborgen erfgoed in Vlaams-Brabant : op zondagen 19 april, 17 mei, 21 juni et 19 juli e.k. van 14 tot 18 uur zetten verschillende kerken en de voormalige pastorie van Meise hun deuren "op een kier".

Beslist een aanrader en vergeet evenmin de nationale erfgoed-wandeldag van 11 oktober.

maart 2009

Het Hof te breem alias de Breemhoeve

Door: M. Gillisjans

De naam is afkomstig van de plantnaam breem/braam (*Rubus Fruticosus*) en niet van de brem (*Sacothamnus Vulgaris*). Waar de brem wou wassen werd hij gebruikt tot het aanleggen van kunstmatige weiden waardoor dus ontginning van heide tot winnend land mogelijk werd (GL, 47). Op de kaart van Popp – Wolvertem te situeren op de percelen B 389/396. Toponymisch vinden we in 1780, ... *de hofstede gen. den Breem* ... (SG 7859, 59); 1836, ... *een pachthof.. gedeelig in steen en gedeelig in leem en brouwerij van ouds gen. de Breem tot Weersrhode* .. (NB 36226, 123); 1854, .. *1 ha 19 a land genaemd den Breem aen de Westrodestraet* ... (36245, 3); 1890, ... *pachthoeve en brouwerij gen. de Breem* ... (NB 41363, 133).¹

06 06 1746

RABeveren : Schepengriffie Wolvertem 7765 p. 308v

Door de drossaard en schepenen van Wolvertem wordt een akte opgemaakt tussen de pastoor van Wolvertem en de Armenmeester van dezelfde parochie enerzijds en **Guillielmus Mertens** en Elisabeth Lamberts ² anderzijds. Het betreft een contract van erfpacht voor ½ b land dat tevoren elsbos was geweest

gelegen te Westrode tussen 's *Heeren Straete*, drossaard Wouters, de abdij van Dielegem en Antoon Brion ³ waarop een klein huisje stond ; er wordt in afgesproken dat het land eigendom van de acceptanten zal worden zodra Maria Verrijcken, de bewoonster van het huisje, zal overleden zijn ; voorwaarde is dat ze ten eeuwigen dage telkens met Sint Andriesmis (30 november) 9 gulden aan de Armendis zullen betalen en dat het gebouw dat ze op deze grond -na afbraak van het huisje - zouden willen oprichten, als pand tot de goede betaling zou dienen. Waarschijnlijk was anno 1748 dit gebouw reeds opgericht vermits bij hen één man gedurende 46 dagen wordt ingekwartierd.⁴ In 1750 vinden we hem ingeschreven met onder zijn dak 4 kommunicanten, 4 koeien en 2 paarden.⁵

11 & 12 01 1755

RAAnderlecht : Fiskaal Officie : microfilm 1386, 32.

Guillielm Mertens, brouwer & pachter wordt te Westrode vermeld met vrouw, vier kinderen, twee knechten en een meid. In de settinghe over de xxe penningen van het jaar 1759 vinden we hem ingeschreven te Westrode getaxeerd op 14 g 7 ½ voor 6 b 47 r.⁶

1777

Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden door graaf de Ferraris : deel Vilvoorde 75 K (2)

Op de plaats waar later het pachthof annex brouwerij wordt geciteerd zien we enkele gebouwen weergegeven. Dit betreft zeer waarschijnlijk reeds de Breemhoeve. Alhoewel Guilielmus in 1777 reeds overleden was vinden we in de bedeboeken voor de xxe penning hem nog steeds ingeschreven met 10 b 24 r labeurland. Het is maar in 1785 dat er verandering in de optekening komt en dat nu de weduwe Guilielmus Mertens wordt genoteerd. Doorheen heel de tijd hebben ze steeds 4 koeien in de stal gehad. ^{vii}

16 01 1781

Schepengriffie van Wolvertem 7767 p. 528 en p. 530 e.v. & Schepengriffie Wolvertem 7859 akte 59.

Hendrik Mertens (1750-1808) , jongman, geboren te Wolvertem verkrijgt van zijn moeder, de weduwe Guilielmus Mertens genaamd Elisabeth Lamberts en ook vanwege zijn broer en drie zusters tegen 2500 gulden ½ bunder hofstede genaamd den Breem ... *mette huysinge, schuere, stallinge ende brouwerije daer op staende metten brouwketel, brouwkuyp, schietkuyp, backen, tonnen, akers, stellingen ende alle brouwgerief waerop hy ^{viii} stante thoro ^{ix} met syne huysvrouwe heeft getimmert ofte geboudt den huuse, schuere, stallinge ende brouwerije daer op alsnu staende ...*

De overname van de huisraad, paarden, koeien en andere beesten, de mobiliere effecten, granen, zaden en de vruchten staande op het veld waren niet in deze overeenkomst begrepen want de weduwe zou deze nog eerstdaags openbaar laten verkopen ; Henricus Huybrechts, metser en Jan de Smedt, timmerman hadden deze goederen dezelfde dag nog op 2500 gulden geschat ; vanaf 01 08 1781 zouden de bepalingen van de afstand gedaan door zijn moeder in voege treden en diende hij haar 2500 gulden courant geld te betalen. Zoals hierboven vermeld betaalde de weduwe hierop nog steeds de 9 gulden erfpacht per jaar en voortaan zal Hendrik deze plicht op zich nemen.

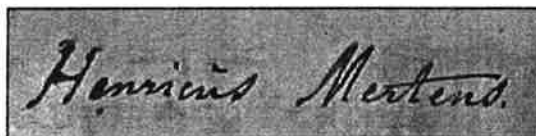
Het was ten gevolge van zijn aanstaande huwelijk te Wolvertem op 20 11 1781 met Anna Catharina van Humbeeck dat hij deze overname had gedaan. Hij bekwam met haar verschillende kinderen waaronder Frans Mertens, ° Wolvertem 1785 die we later op de Grotenbos hoeve zullen terugvinden en Joannes Josephus Mertens ° Wolvertem 1805 die het ouderlijk bedrijf zal voortzetten.

Nochtans in de *Settinghe* voor de xxe penningen ^x vinden we nog altijd de weduwe Guilielmus Mertens vermeld met 8 b 3 dw 74 r waarvoor ze 4-9-2 dient af te dragen ; haar zoon Hendrik daarentegen wordt ingeschreven voor slechts 30 r.

1790

Schepengriffie Wolvertem 9078, ongepagineerd

Betreft een stuk handelend over de wagenvrachten die de pachters van Wolvertem dienden te doen voor de ... *Belgiesche krijghs Luyden ofte voor hunnen dienst ...* op bevel van de regeerders der baronie en heerlijkheden van Wolvertem in navolging van de orders vervat in de beschrijfbrieven van de heer Claret, hoofdmeier van het kwartier van Merchtem : we lezen hierin ... **Henricus Mertens** *pachter tot wolverthem op 6 augusti ende op 11 9ber 1790 resp. eenen waegen bespannen met drij peerden naer naemen voor iedere reyse gedient hebbende vijf daegen comt a rate van vijf guldens en thien stuyvers par dag de somme van 55-0 ...* Bij de settinghe voor de 20^e penning anno 1794 wordt hij aangeslagen voor 13-1-45 labeurland. ^{xi}

Telling jaar IV (1796)

Bibliotheek Rijksarchief : Tableau de population de la commune de Wolverthem, canton Grimberghen.

Henry Mertens (n° 590) en Anna Catherine van Humbeeck (n° 591) worden hier onder Westrode vermeld als *fermiers* met 3 knechten (Guillaume Wijns, Josse Verheyden en Egide Scheers) en 1 meid (Marie Anne van Camp).^{xii}

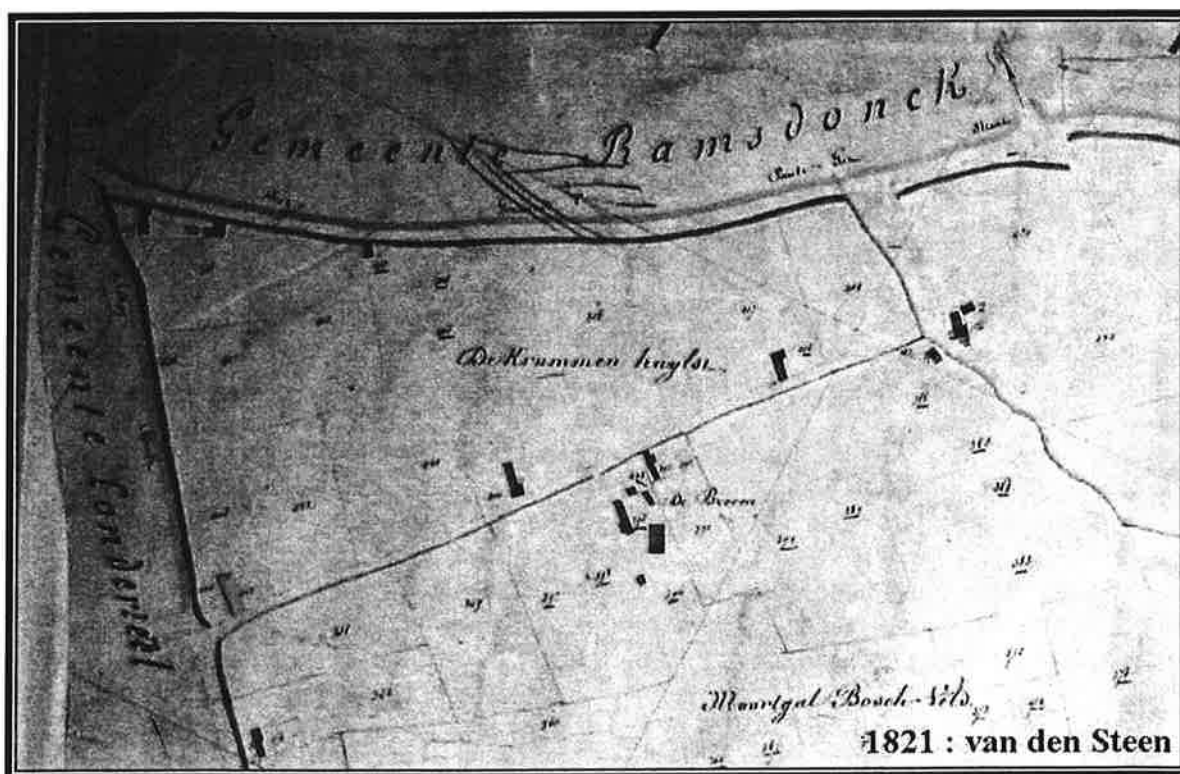
Omstreeks 1820

RA Anderlecht : kadaster van Brabant 1105

In een bulletin der eigendommen dd. 15 03 1824 opgemaakt voor het kadaster van het koninkrijk der Nederlanden vinden we de weduwe Hendrik Mertens, *woonende te Weisroede op het pagthof De Breem* ingeschreven voor sectie B percelen 394 tot 396 omvattende het pachthof en de percelen 402, 416 tot 419 gelegen op de Krammen Hulst. Ze tekent het bulletin onder de naam Mertens.

1821

Archief van het Kadaster van Vlaams Brabant, J. Stevensstraat 7 te Brussel.

1835

Kadastrale Atlas uitgegeven door baron d' Huart : commune de Wolverthem.

Onder het toponiem de Breem worden de percelen B 394 (Jardin 8-80), 395 (maison 8-90) en 396 (pré 37-00 en 37-10) ingeschreven met als eigenaar **J. Mertens**^{xiii} en de Armendis van Wolverthem.

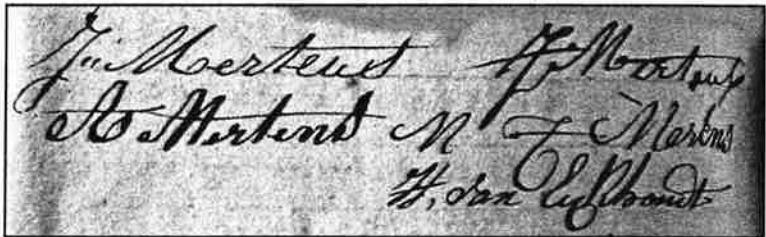
25 07 1836

Notariaat Vlaams Brabant 36226 akte 123, 124 en 125 : notaris Crick uit Londerzeel.

Akte 123 : de kinderen van **wijlen Hendrik Mertens**^{xiv} en wijlen Anna Catharina Van Humbeeck^{xv}, in hun leven brouwers-landbouwers, komen voor de notaris om uit onverdeeldheid te treden van de massa der te verkavelen goederen. Hieronder valt

1. ... een pachthof met schuere, stallingen gedeelig in steen en gedeelig in leem en brouwerije met aen en ahangsels zijnde van ouds genoemt de breem, hebbende tuyn, hof en boomgaard, groot 91 are 80 ca, sectie B 394/396 ... geschat op 8000 franken.
2. een weide te Tisselt, groot 55 are, sectie C 176
3. land te Westrode op den *Crommen Aelst*, groot 1 ha 9 are 56 ca, sectie B 419.
4. land te Westrode genaamd *de Zeven Dagwand*, groot 2 ha 28 are 30 ca, sectie B 416
5. land te Westrode genaamd *het Valkenblok*, groot 85 are 40 ca, sectie B 402
6. een som geld van 8000 franken gegeven aan Maria Theresia toen ze trouwde als een voorschot op haar erfenis

Totaal wordt de massa geschat op 32.000 franken waarop ieder 8000 frank recht heeft. Er wordt nogmaals aangehaald dat wijlen Hendrik Mertens het hof had afgekocht van zijn moeder dd. 16 01 1781 en dat de schuld van 4535, 14 fr die er nog op stond is afbetaald op 16 11 1803 (24 Brumaire XII) per akte voor notaris J. Van Gansen uit Vilvoorde. De kavelanten gaan akkoord om de Breem aan **Josephus Mertens** (1805-1857) te laten vallen. De andere kavels worden dan verder verdeeld onder zijn broers en zuster.

A rectangular box containing several handwritten signatures in cursive script. The names appear to be 'J. Mertens', 'H. Mertens', 'M. Mertens', and 'H. van Lilloo'. The ink is dark and the background is light.

Akte 124 : hieruit leren we dat op het pachthof nog een jaarlijkse redevantie van 16,33 fr. stond ten voordele van de Armendis van Wolverthem en die kon worden terugbetaald met een eenmalige storting van 408,25 fr.

Akte 125 : hierin verklaart Josephus Mertens van zijn broers en zuster de som van 9561, 65 frank te hebben ontvangen aan 3 % intrest ; ze zou ten vroegste vanaf 30 11 1840 terugbetaalbaar of terug eisbaar zijn.

18 04 1857

Notariaat Vlaams Brabant 38148, akte 81 : notaris Wambacq – Humbeek

De notaris verklaart van 8 uur tot 19 uur op het pachthof genaamd de Breem geweest te zijn alwaar bierbrouwer Joannes Josephus Mertens^{xvi} op 24 02 1857 was komen te sterven. Hij is er op vraag van zijn weduwe genaamd **Isabelle Clara Boon** (1818-1898) om er ... *eenen getrouwen staet en inventaris* ... van het sterfhuis te maken. Er waren drie kinderen Mertens, te weten Jan Antoon, Jan Baptist en Joanna Francisca. Door de boedelbeschrijving

die hierop volgt hebben we een beeld hoe het pachthof was ingedeeld en op welke velden de vruchten stonden.

Men had de keuken (waarin de duurste stukken een staanklok, de kachel en twee geweren waren), de melkkelder, de slaapkamer van de pachters, een kamer voor de dienstmeid, een kamer neven de keuken, een kamer achter de voorgaande, de zolder (met 2000 kg haver, tarwe, koren, aardappelen, roggemeel, klaverzaad, drie hespen en twee stukken spek), de bierkelder (met 59 lege tonnen en 3 en een halve ton bier), de koestal (met 8 melkkoeien, 4 runderen en 3 kalveren), de voederij, het varkenskot (met 2 varkens), het ovenkot, de paardestal (met 4 merries van resp. 2, 6, 11 en 19 jaar oud), het karhuis (met 3 karren, 1 bierkar, 1 grote en 1 kleine wagen), de schuur en de brouwerij.

Op de *Grootenbosch* hadden ze 95 are *ledig* liggende ; 82 are kruid ; 1 ha 10 are tarwe ; 88 are vlas ; 1 ha 73

are koren ; 1 ha 10 are klaver ; 1 ha 10 are tarwe en nog eens 1 ha 10 are tarwe – op *Dielegembosch* : 63 a koren ; 63 a tarwe en 56 a klaver – op *den Afloop* : 47 a tarwe – op het *Koben de Bockx* : 1 ha 10 a tarwe – op *de Zeven Dagwand* : 1 ha 25 a aardappelen en 94 a *ledig* liggend – op *t Mathyskens* : 78 a tarwe – op *den Vuylhof* : 63 a tarwe – op *den Bought* : 1 ha 25 a sloren – aan *den Boomgaard* : 39 a koren – in geld : 3100 francs in stukken van 5 francs, 2 dubbele franken en 2 stukken van 5 centimes en tot slot nog de juwelen wat een totaal van 14.791 frank uitmaakte.

1865

Kaart van P.C. Popp

Hierop wordt onder sectie B 394/396 genoteerd : Ferme de Breem.

23 06 1867

Notariaat Vlaams Brabant 36260 akte 131 : notaris Bruzetto uit Londerzeel.

Die dag liet de tweede man van Isabella Boon nog zijn testament opmaken. Hij legateert hierin zijn vrouw om in tocht en in eigendom te verkrijgen hetgeen de wet toelaat. De akte werd opgemaakt " *in de slaapkamer licht scheppende met twee vensters op de open plaets en een venster straetwaerts* " ; aan zijn handtekening te zien was pachter Van Eeckhout toen stervende ; nog dezelfde dag overleed hij " *ten pachthove de Breem* " .

14 08 1868

Notariaat Vlaams Brabant 36261 akte 155 : notaris Bruzetto – Londerzeel.

Na de dood van haar tweede man laat **weduwe Boon** opnieuw een inventaris opmaken van alle roerende en onroerende goederen. Eerst wordt aangehaald dat er op 18 05 1858 een huwelijkscontract was verleden voor notaris J.J. Wambacq uit Humbeek. En dan wordt er gestart met de inventaris waarvan we de verkorte vorm weergeven. We kennen zodoende terug alle kamers, gebouwen, plaatsen en gronden van het hof.

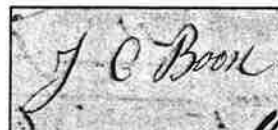
De keuken ^{xvii}, de melkkelder, de voorkelder, de slaapkamer der sters, de kamer van de meiden, een kamer neven de keuken, de grote kamer ^{xviii}, de zolder ^{xix}, de paardestal ^{xx}, het wagenhuis ^{xxi}, de koestal ^{xxii}, de runderstal ^{xxiii}, het varkenskot ^{xxiv}, de schuur ^{xxv}, de bierkelder ^{xxvi}, de brouwerij ^{xxvii}, het voorhof ^{xxviii}, de penningen ^{xxix}, op het Weiken en de Kromme Dreef 2 ha heel slechte haver voor 220 fr., op de Groten Bos boekweit en 1 ha aardappelen voor 675 fr., op Dielegembos het koren, op het Koben de Bockx 1 ha 10 are

aan sloorbraam, op het Vuylhof 63 are koren, op den Boecht 1 ha 25 are tarwe, op het Weiken 1 ha 10 are tarwe, op den Boomgaard 39 are gerst, op de Langenweg 41 are koren, op den Mespelaar 1 ha masteluin en in den hophof 340 hopkuilen. Verder onthouden we dat de lijkdienst 116 frank had gekost en de doodskist 20 frank. De inbreng door de overledene van 8000 frank toen hij trouwde was gebruikt tot het verwerven van de percelen B 367, 368 en 376, groot 2 ha 11 are 3 ca aan 6967 frank.

07 10 1889

Kantoor der Grondpanden te Brussel : 4^e Hypotheekkantoor : boekdeel 6170 nummer 36

Notaris Victor vander Stegen de Putte uit Humbeek ^{xxx} zal de openbare verkoop doen in drie zittingen, te weten op 15 07, 22 07 en 05 08 1889 om de boerderij met haar gronden te verkopen. Het pachthof werd opnieuw opgemeten en men komt ditmaal tot een kleinere oppervlakte van 90 are 70 ca. Aanvankelijk legt men het hof in twee loten maar vermits hiervoor geen kopers kwamen opdagen werden deze op de derde zitting terug bij mekaar gevoegd. We leren verder uit de akte dat ten tijde van de gemeenschap Huysmans-Boon de schuur herbouwd was geworden en dat de gemeenschap Van Eeckhout-Boon door koop in bezit was gekomen van de percelen land B 368 (62-70), 367 (45-00) en 376 (1-24-30).^{xxx} Het was slechts op de derde zitting dat er voldoende kopers waren en dat het goed verkocht kon worden. De pachtes en haar kinderen werden hierin vertegenwoordigd door Florimond Van Cappellen, sekretaris van de gemeente Humbeek. Er werden 8 loten ingelegd en het pachthof werd voor 5410 franken verkocht aan Florimond van Cappellen die handelde voor en namens de weduwe Judocus Leemans genaamd Anna Catharina Theys ^{xxxii} uit Sint Joost ten Noode ; de andere loten werden verkocht aan boeren uit de buurt en brachten samen 6220 franken op.

21 07 1890

Notariaat Vlaams Brabant 41363 akte 133 : notaris Kips – Grimbergen.

De kinderen van de pachteres Isabella Clara Boon ^{xxxiii} willen uit onverdeeldheid treden. Uit deze akte leren we dat de pachteres drie keer was getrouwd. Een eerste keer in 1846 met Jan Jozef Mertens (1805-1857) ; een tweede keer in 1858 met Jan Jozef Van Eeckhout (1835-1867) en een derde keer in 1868 met Jan Constant Huysmans (1843-1884). Uit het eerste huwelijk behield ze drie kinderen en uit het tweede huwelijk twee.

Haar eerste man, Jan Jozef Mertens ook Jozef genoemd, ^{xxxiv} was eigenaar van de pachthoeve en brouwerij met de aanhorigheden genaamd de Breem, groot 91 are 80 ca (notaris Bruzetto Londerzeel akte dd. 23 06 1867 en 14 08 1868).

Gedurende haar tweede huwelijk werden er veranderingen gedaan aan het pachthof, te weten het herplaatsen van het wagenhuis, het verhogen van de schouw van de brouwerij, het verhogen van sommige muren, het herstellen van de ast en het opbouwen van de muren van het asthuis die tevoren nog in leem waren, afbreken van de oude schuur en bouwen van een nieuwe.

Alhoewel het pachthof annex brouwerij nu was verkocht is **Jan Antoon Mertens** (1853-1916) ^{xxxv} hier verder blijven boeren. Hij wordt vermeld als schatbewaarder van de kerkfabriek van Westrode en trouwde in 1889 een eerste keer met Ludovica De Maeyer uit Kapelle op den Bos (1857-...) ^{xxxvi} en een tweede keer (na 1890) met Maria Josepha Verbruggen die hem overleefde. Na de dood van hun vader bleven er vier ongetrouwde kinderen op de Breemhoeve wonen. **Isabelle Octavie Mertens** ^{xxxvii} (1890-1950) trouwde er met **Jan Frans Schellemans** alias Wannes (1890-1976) en **Petrus Mertens** ^{xxxviii} (1891-1962) trok een boogscheut verder naar een andere boerderij aan de Steenweg op Londerzeel en trouwde er weduwe Maria Van Dooren (1895-1969).

De familie Schellemans bleef tot 08 12 1938 op de Breemhoeve waar hun kinderen werden geboren en betrok daarna een eigen nieuwe hoeve rechtover de Breemhoeve ; deze werd nu verhuurd van 1938 tot 1954 aan Jean Van Campenhout (1895-1979) getrouwd omtrent 1935 met Martha Van den Eede (1904-1977). Het pachthof was ondertussen eigendom (1954-1963) geworden van Antoine Wijns alias Toon Erwt, ^{xxxix} handelaar afkomstig uit

Westrode met sterke belangen in de Mechelse Tuinbouwveiling (MTV). Hij herbouwde de oude pachthoeve tot het huidige huis ^{xl} maar het gezin Wijns aarde na enige tijd niet meer te Westrode, ging naar Brussel wonen en verkocht omtrent 1963 de hoeve opnieuw aan een lid van de familie Mertens, namelijk aan **Joanna Octavie Mertens** (1928-....) ^{xli} getrouwd te Wolvertem in 1959 met Alfons Lemmens (° Breendonk 1932), broer van de pachteres van de Bieshoecht te Wolvertem. Fons brak de nog enkele resten oude gebouwen af en bouwde een nieuwe hangar. Ondanks hun hoge leeftijd boerden deze laatsten anno 2009 nog altijd verder. Hun enige zoon Daniël zet de boerenstiel echter niet meer verder.

Voetnoten

- ⁱ GL : Geschiedenis van de Landbouw door P. Lindemans ; SG : Schepengriffie Vlaams Brabant ; NB : Notariaat Vlaams Brabant.
- ⁱⁱ Ze trouwde anno 1745 in de kerk van Wolvertem. Elisabeth (° Wolvertem 1717 en + Wolvertem 1802) was de dochter van Jan Lamberts en Magdalena Robberechts, kleine pachters met anno 1734 2-1-22 landerijen. Guilliellmus (° Wolvertem 1711 en + Wolvertem 1767) was de zoon van Jan Mertens en Cornelia Verheyen, pachters met anno 1734 12-3-44 landerijen. Een andere dochter van Jan Lamberts-Robberechts, nl. Maria Anna ° 1724, trouwt in 1759 met Nicolaas Peeters van de Grotenboshoeve. Een andere zoon van Jan Mertens en Cornelia Verheyen, nl. Petrus trouwt met Petronella Buyst en na haar dood met Catharina Robberechts en pacht het Hondsgat te Westrode.
- ⁱⁱⁱ Op de kaart van Mottaer uit 1715 (ARA : kaarten en plannen 1171) terug te vinden op kaart F nummers 43 en 44, toen gepacht door Maria Lamberts ws. een zuster van hogervermelde Jan Lamberts.
- ^{iv} Schepengriffie Wolvertem 7844 : logementen Westrode. De periode 1745-1748 overheersten hier de Fransen. Waarschijnlijk woonden bij hen nog hun verwanten Peeter Lamberts met zijn zuster dewelke voor één dag 4 mannen en 4 paarden diender te logeren.
- ^v Schepengriffie Wolvertem 9052, ongepagineerd.
- ^{vi} Schepengriffie Wolvertem 7853.
- ^{vii} Schepengriffie Wolvertem 9047, partim Westrode : ongepagineerd.
- ^{viii} Hiermee wordt vader Guilliellmus bedoeld.
- ^{ix} Tijdens het huwelijk ; toen ze nog gehuwd waren.
- ^x Schepengriffie Wolvertem 9047, partim Westrode, ongepagineerd. Een zettingboek geeft de lijst weer van de (Wolvertemse) belastingsplichtigen in het jaar en is te vergelijken met een lijst van personen die de onroerende voorheffing betalen die we hedendaags voorgeschoteld krijgen. Vanaf het midden van de 17^e eeuw werd er in onze gewesten een proportionele belasting ingevoerd. Anno 1672 werd voor het eerst een belasting van de xx^e penning geheven (5 %) op alle inkomsten. Het Wolvertemse cohier die de belastbare oppervlakten vaststelde werd een eerste maal samengesteld in het jaar In een agrarische economie was de grond een heffing bij uitstek. In 1782 was driekwart van de overheidsinkomsten afkomstig van grondbelastingen. In tegenstelling tot andere belastingen kende de xx^e penning vrijwel geen belastingsvrijdom. In regel was de waarde van de gebouwen begrepen in de waarde van de grond. De oppervlakte werd aangegeven in bunder, dagwanden en roeden en de bedragen werden uitgedrukt in gulden, schellingen en oorden.
- ^{xi} Schepengriffie Wolvertem 9054, partim Westrode, ongepagineerd.
- ^{xii} Hij wordt nog vermeld op 22 Frimaire jaar VII (12 12 1798) als *Henri Mertens tot Weersrode in de Breem.* ; hij sterft te Wolvertem op 08 06 1808 en volgens de overlijdingsakte is hij nog steeds brouwer. De aangifte wordt gedaan door zijn broer Frans, schepen en pachter op de Grotenboshoeve te Westrode.
- ^{xiii} Jozef Mertens, zoon van Henricus en Anna Catharina Van Humbeek, welke laatste werd geboren te Imde in 1762 van Matteus Van Humbeek en Maria De Boeck, op de molen van Imde, en overleed te Wolvertem op 23 09 1835. Ze bewam 8 acht kinderen met Henricus. Jozef Mertens wordt reeds in 1833 vernoemd als brouwer van de brouwerij de Breem : vredegerecht Wolvertem 37 akte 97.
- ^{xiv} Overleden te Wolvertem 08 06 1808. Omdat er toen nog minderjarige kinderen waren werd op 30 05 1809 op het vredegerecht te Wolvertem een familieraad gehouden. We leren hieruit dat zoon Pierre François Mertens toen thuis op de Breemhoeve een herberg openhield en dat zijn moeder nog steeds pachteres werd genoemd.
- ^{xv} Frans, wonend op de Grotenbos te Westrode ; Andreas, wonend op den Bergbos te Londerzeel, Maria Theresia, wonend te Humbeek en Josephus, brouwer en landbouwer te Westrode. Vermits Andreas gehuwd met Maria Elisabeth Moens geen kinderen had ging hun nalatenschap voor de helft over op Frans, Maria Theresia en Josephus : testament en openbare verkoop Moens voor notaris J.A. Wambacq uit Humbeek (38145 akte 143 dd. 21 04 1854 en 05 10 1854).
- ^{xvi} Beiden lieten op 10 03 1847 een testament opmaken bij notaris Portaels uit Vilvoorde : NB 32658 akten 29 & 31.
- ^{xvii} Waarin als duurste elementen een staande klok geschat op 25 fr en een keukenfornuis geschat op 9.5 fr.
- ^{xviii} Met een pluimen bed en beddegoed als duurste stuk aan 85 fr.
- ^{xix} Waar nog 30 kilo hop lag geschat aan 24 frank.
- ^{xx} Met een bruine merrie aan 350 frank, een zwarte merrie aan 400 frank en nog een versleten paard aan 85 fr.
- ^{xxi} Met 2 wagens aan 500 frank, een bierkar aan 150 fr. en een andere kar aan 80 fr.
- ^{xxii} Met 6 koeien, 1 rund en een stierken aan 1677 fr.
- ^{xxiii} Met 3 runderen en 3 knappers aan 407 fr.
- ^{xxiv} Met 2 varkens aan 120 fr.
- ^{xxv} Met een deel gerst voor 180 fr, al de tarwe voor 1170 fr en al de rogge voor 1680 fr.
- ^{xxvi} Met al het bier geschat op 178 frank.

^{xxvii} Met 7 grote ledige stukken aan 270 fr, 25 lege tonnen voor 200 fr en 7 half tonnen voor 35 fr.

^{xxviii} Waar 1 haan, 10 hennen en 9 kuikens liepen ter waarde van 21 frank.

^{xxix} Slechts een stuk van 20 frank en twee stukken van 5 frank.

^{xxx} De akten uit Humbeek (05 08 1889 en 01 09 1889) zitten in depot bij notaris Verelst te Grimbergen, Beiaardlaan 40 ; de akten uit de Brusselse periode (1893-1907) van notaris vander Stegen de Putte zijn in depot bij notaris Louis-Philippe Marcelis te Brussel.

^{xxxi} Notariaat Vlaams Brabant : notaris Bruzetto – Londerzeel dd. 29 03 1858.

^{xxxii} Op 21 02 1892 koopt ze ook nog het Hof genaamd de Bieshoecht te Wolvertem.

^{xxxiii} Isabella Clara Boon (°Erps-Kwerps 1818 en + Wolvertem 1898) dochter van Jan Jozef Boon, 24 jaar, pachter te Erps en Maria Theresia Salens, trouwt te Wolvertem in 1846 met Jan Jozef Mertens uit Westrode.

^{xxxiv} Deze had drie kinderen, in de akte Kips uit 1890 worden vermeld : Jan Baptist Mertens, pachter te Nieuwenrode, Jan *Constant* Mertens, pachter te Westrode en Joanna Francisca Mertens (x Frans Cools), maalter te Londerzeel. Nochtans wordt deze akte ondertekent door ene J.A. Mertens. De akte Wambacq uit 1857 hogervermeld spreekt over drie kinderen waaronder ene Jan Antoon Mertens en dit is dus een correcte vermelding temeer daar er rond die tijd in Wolvertem zelfs geen Jan Constant werd geboren. De notaris vergiste zich dus in de akte uit 1890 waarschijnlijk doordat er ook nog een Jan Constant Huymans in het spel was ! Opzoeking in het bevolkingsregister uit 1867/1880 gaven ons Jan Baptist ° 1849, Jan Antoon ° 1853 en Joanna Francisca ° 1856. Het bevolkingsregister van 1881-1890 vermeld dan weer Constantin maar zonder enige datum achter zijn naam daar waar de anderen allen hun geboortedatum meekrijgen. Waarschijnlijk benoemde zijn omgeving Jan Antoon tot Constantin vermits nog heden ten dage in de familie wordt gesproken over *nonkel Constant*.

^{xxxv} Geboren te Westrode op 29 09 1853 en er overleden op 01 03 1916.

^{xxxvi} Dochter van Guillaume en Elisabeth Van den Brande, geboren te Kapelle op den Bos op 10 10 1857 en er gehuwd op 28 11 1889. Getuige was onder andere haar halfbroer Hendrik Alfons Van Eeckhoudt.

^{xxxvii} Zie foto.

^{xxxviii} Zie foto.

^{xxxix} Hij kreeg die bijnaam omdat hij in zijn vrije uren erwten ophaalde voor een voedingsbedrijf.

^{xl} Op de schouw zien we nog als ankers de vervlochten letters A en W. Zie foto.

^{xli} Een dochter van Petrus Mertens (1891-1962) en Maria Van Dooren.

HEEMKRING BERLA NODIGT UIT

Speekbeurt over

EXPO '58

Door Pierre Veyt

(2 de grootste verzamelaar en kenner van de Expo)

Om 20 uur

In't Moment - Brusselsesteenweg 44 -

Meise

Op dinsdag 21 april 2009

- Wij zouden graag willen dat mensen uit onze gemeente die van ver of kortbij iets te maken hebben gehad met de Expo aanwezig zouden zijn op onze voordracht.
- Leuk zou zijn dat ook deze mensen hun verhaal zouden komen vertellen.
- Dit geldt tevens voor iedereen die ooit een bezoek bracht aan de Expo en hierover nog een leuk verhaal heeft .
- Voor onze heemkundige kring betekent dit een mooie aanwinst voor ons getuigenarchief. .

Mogen wij U allen aldus van harte welkom heten op 21 april.

Herbergen te Nerom en Westrode.

In het "Het Nieuwsblad" verscheen in een tekst 1974 over Westrode.

De twaalf danscafés van vroeger.

In Westrode, een gehucht van Wolvertem, hadden ze voor de eerste wereldoorlog zowat 33 cafés—en in twaalf daarvan was er kermisbal.

Dit schrijft I. Robberechts uit Londerzeel.

De cafés droegen namen zoals "In 't Hoekens ?" (maar die lag niet op een hoek), of "In de oude Mierennest" of "In de nieuwe Mierennest" of "In 't Hondsgat" of "In de Kaberdouze" of "Bij Koben Gielam" en dat was de grafmaker.

De kermisgasten, herinnert lezer Robberechts zich, gingen meestal in groep uit: de jongens apart, en de meisjes apart. Maar in de danscafés sloegen ze geen enkele dans over, om mekaar te ontmoetten: de jongens stonden aan de ene kant, de meisjes aan de andere.

Op de dansvloer kwamen ze samen. Entreegeld hoefde niet betaald te worden, maar middenin de dans kwam een man rond, die riep "halve dans !" en 2 centen in ontvangst nam: een cent per dans.

De jongens betaalden geen pint voor de meisjes, maar als een van de jongens zijn lief bij de meisjes zag staan, dan kwam hij met zijn eigen pint rond en liet iedereen drinken. Maar wonder: ook nadat negen meisjes "gedronken" hadden was er nog evenveel bier in het glas. Omdat de meisjes niet meer deden dan even hun lippen natmaken.

Brouwerijen rond Nerom en Westrode.

Westrode	Brouwerij "Het Hondsgat." Jan Mertens	1717.
	Bruine voor de herberg en "Drinkebier" voor de Boeren.	
Imde	Brouwerij "de Kam" Van Doorslaer reeds vroeger	1597.
	Bruine voor de herberg en "Drinkebier" voor de Boeren.	
Wolvertem.	Brouwerij "Sint Laurentius" J. De Keersmacker	1899.
	Faro, Lambik, Bruine Bieren.	
Wolvertem	Brouwerij "L'Espérance" Emiel Van Campenhout	1912.
	Geuze, Kriekenlambik Faro.	
Humbeek	Horckmans, Bier "Dobbele Jef." Timmerans	Limonade.
	Puttemans Bier "Gulden Pils".	
Londerzeel	Brouwerij "De Drie Koningen" Augustinus. reeds	1854.
Ramsdonk	Brouwerij "De Valk" Plaskie Verdween	1938.
Kapelle o/dBos.	Brouwerij 1. Verhulst en 2. Familie Van Buggenhout.	1893.
	Bruine voor de herberg en "Drinkebier" voor de Boeren. +- Einde	1936

Andere brouwerijen.

Atlas, Belgor, Baeckelmans, Chevalier-Marin, Ginder-Ale, Haecht, Ixelles, Kobbegem, Lamot, Maes, Moortgat, Palm, Roelants, Wielemans enz

Dorp Nieuwenrode. (deels gemeente Wolvertem)

De huisnummers van de herbergen zijn opgetekend in 2005.

Nieuwenrodestraat (Wolvertem)

Deze grensstraat vertrekt vanaf "Hof ten Dorp" tot het gehucht Mierennest. De overkant van de straat behoort tot de gemeente Nieuwenrode. De straat kreeg daar de naam Paddegatstraat. Maar kerkelijk behoort deze grensstraat tot de parochie Nieuwenrode. In de Mierennest werd de naam "Stuiverstraat", gemeente Ramsdonk.

De Trapkes-Op

Nr. 5

Deze volkse herberg ontstond rond de jaren 1850. Het kreeg de naam "Estaminet-De Maeyer-Remory". In 1948 nam Cecile Troch (Cilleke) (†1928) het café over van haar schoonouders. In de loop der jaren vlamden een vijftal wagens door de voorgevel van de herberg. Om dit te verhinderen werd besloten voor de deur een dubbel trapje te installeren. De naam was geboren "In de Trapkes Op".

In de herberg was het lokaal van de plaatselijke wielclub. De leden reden ondermeer per fiets naar Rome en ook naar Lourdes heen en terug. Als zij terugkwamen werden zij in het café onthaald als echte "Flandriens".

«Vroeger was ik een felle, zonne»

WOLVERTEM

De stamgasten van het honderdvijftig jaar oude Wolvertense café 'In de trapkes op' nemen op 30 december afscheid cafébazin Cecile 'Cilleke' Troch (72). 52 jaar lang stond ze achter de toeg van het café. Cilleke kijkt haar afscheid met gemengde gevoelens tegemoet, maar het caféleven wordt te zwaar voor de oude dame. Het is mooi geweest, maar ik ben dringend aan wat rust toe.

SHYVANOPASALGHU

In 1999 konden mijn vaste klanten me er nog van overtuigen een jaartje door te gaan, maar nu aan ik het echt niet meer opbrengen. Binnen twee weken lap ik mijn laatste pint. Alouf Cilleke nu pas begint waar ze dan aan toe zal zijn: staart ze weemoedig het café in.

Milieu, haar trouwe viervoeter sinds jaar en dag, werpt zijn haasje een troostende blik op. Inwijl Cilleke weidop graaijnt in haar collectie kraaienkoupeels en foto's van 'de tijd van toen', druppen enkele vaste klanten een voor een binnen. Op hun gezicht staat bijna te lezen dat ze begin volgend jaar opzoek moeten naar een nieuw stamkroeg en dat ze slaar afleimen met mee opgezet zijn.

Flamblans

«De klanten waren echt konad op me toen ik het hun vertelde van de laatste tap», vertelt de 72-jarige café-uitbaaiter. «Maar het is genoeg geweest. Mijn café wordt blank». Omgevoert in een weekkamer en aan pas zal ik verna goed tot rust kunnen komen. Of wanterik maar wil met mijn hond

Milieu gaan wandelen en maar de kapper gaan, terwijl ik nu steeds aan de opzichtiguren van het café denktonk beek».

Cilleke heeft mooie herinneringen aan de -intussen terzake gega - plaatselijke wielclub. «Die minnen reden ooit van Nieuwenrode naar Rome, Lourdes en dan witerwaard terug. Bij herthanskomst zat het café ingeladen vol en beerta er een onbeschrijflijk kuisgrakanafeerte. We omlanden die maaron als echte 'Flandriens', vervolg Cilleke.

Dubbel

Mijnreerd bij de foto's van herzoen wielerselden, haat Cilleke herinneringen op: «Vroeger was ik een felle, zonne, maar nu heb ik het toch steeds lastiger». Aan de naam van het café hangt ook nog een leuk verhaal vast. «Toen ik het café in 1948 van mijn schoonouders overnam, heette het nog gewooe 'De Maeyer-Remory Estaminet'. In de loop der jaren vlamden hier echaer een vijftal wagens los door de voorgevel en nu één van die ongelukken berloaan we voor de deur een dubbel trapje te installeren. Van daar de naam 'In de trapkes op', besluit Cilleke.

Cilleke (72) kept arnan. De vrouw stond 52 jaar achter de toeg van café 'In de trapkes op'. Foto HUGO

Cilleke stopte op 30 december 2000 met pintjes tappen. Zij dronk graag een "goede Duvel". Zij was 72 jaar en stond toen 52 jaar achter de toeg.

"Ik ga nu rusten, het is genoeg geweest al die tijd", zegt Cilleke.

Bij den Dizer.

Nr 7

Herberg en beenhouwerij werd gehouden door Desidoor D' Hollander (o 1928) en zijn vrouw Maria-Catharina Kerremans (o 1933) Hij was ook grossier in vleeswaren. De herberg is verdwenen rond de jaren 1955.

Het Jagershof

Nr. 29

De nieuwe woning werd rond 1958 verhuurd aan een Hollander, de Heer Damen , voor het houden van een café. Gelegen in de rechte hoek met de Neromstraat. Het bier werd geleverd door de Mechelse brouwerij "Chevalier Marin". Nadien jaren kwam de herberg in verschillende handen terecht.

De laatste cafébaas was André Claeys. De herberg kreeg nu een nieuwe naam : "t Hoekske". Na enkele jaren verdween de herberg rond 1970.

Spie van de Roeffel

Nr. 30

Deze herberg was gelegen op de andere hoek, links van de Neromstraat. Het was een kleine herberg en opgehouden door twee jongmannen, namelijk Jan Spinnael en halfbroer Jozef Bogaerts.. Er kwamen van 5 tot 10 trouwe klanten per dag. Verder hadden zij een klein boerderijtje. De herberg verdween rond de 1960.

Het gehucht Mierennest

Nieuwenrodestraat tot aan de Valkebeek. Nadien de Struiverstraat.(Londerzeel)

Er bestond een straatrijmpje (onvolledig)

Pas oep zaa Pasoep.

Pas op zei Pasoep

Aai zaa de Paey.

Aai zei de Paey

Krépt in aa hul zaa de Prul.

Kruipt in uw struik zei de Prul.

Bij Pasoep

Nr. 52.

Jan Van Doorslaer hield herberg en was ook boswachter van het Verkensputbos. Hij had een kleine boerderijtje, en was de schrik van de Westroodse jeugd die het Verkensbos als speelruimte zagen.

In de Mierennest (Bij Paey)

Nr. 53.

De herberg bestond reeds in 1903 en droeg als naam " Ouden Mierenmest". De herberg werd gehouden door Jan Baptist Van Eeckhoudt (1894 - 1976) en Josephine Van Campenhout.(1894-1972).Op oude landkaarten staat de herberg vermeld als "Estaminet Mierennest" Vader Jan was lid van de fanfare " De Eendracht". Er was ook een duivenlokaal.

In 1955 ontstond hier het bedrijf: "Metaalwerken Van Eeckhoudt" opgericht door Frans Van Eeckhoudt (o 1919), zoon van de Jan Baptist Van Eeckhoudt. De zaak wordt nu gerund door zijn zonen . De herberg verdween rond 1960.

Bij Prulles.

Nr59

In 1884 was er een vermaarde herberg genoemd "De Schaaf" gelegen op de hoek van de Westrodestraat en de Paddegastraat. De volkse herberg werd later gehouden door Jef Van Campenhout en Marie Thielemans. Zij hadden ook een klein boerderijtje.

Het gehucht Nerom.

Ossegemstraat. (vroeger Ossestraat)

In 't Tittelduifke.

Nr.151

Boven de ingang van de herberg staat nu nog in cementletters " 't Tittelduifke". De herberg bestond reeds voor 1940 en werd gehouden door de familie De Wit. Er was ook een smidse. De herberg verdween rond 1950.

Bij Van Aken

Nr.131

Herberg en kruidenierswinkel gehouden door Petrus Van Aken en Melanie Van Loock. Ook genoemd bij " Bij Pie Buiks" naar het volume van zijn buik. De herberg verdween in de jaren 50. De winkel werd nadien gehouden door Jacqueline, en verdween in de jaren 70.

Bij Van Malderen

Nr.112

Een eenvoudige herberg en boerderij gehouden door de familie van Maurice Van Malderen.(o1926 + 2008) en Julienne Vanderveken. De herberg verdween rond 1971.

Bij Ivo

Nr.113

Kleine herberg gehouden door Ivo Van Gyseghem (1891-1946) en Jeannette Van der Veken .
Ivo was lid van de Fanfare "Sinte-Cecilia" te Wolvertem.

De Karten

Nr.115

Herberg ook genoemd, "De Vijfhoek" gehouden door Jan Van Campenhout (1900-1965) en Fiene Mertens.(o.1903).Er was ook beenhouwerij rond 1935. Een jonge man kwam in de herberg. En niet al te snuggere vrouw vertelde dat zij pijn had in de buik. J. Verhasselt pinkte naar de jongman, en zei: "Zie, hier is de nieuwe dokter van Wolvertem en vroeg ook aan de bazin of zij geen kamer had. Ja, zei de bazin "hier naast" En de "dokter" onderzocht haar buik richting het venster. De mannen gingen buiten en loerden door het raam. De dokter stelde de vrouw gerust. En de vrouw betaalde voor elk een pint.
De herberg verdween in 1940 en de beenhouwerij verhuisde naar de Neromstraat nr. 27.

Neromstraat

Nette Claes

Nr. 9

Herberg bij de halte te Nerom van tram "L" (Brussel-Londerzeel). De herberg had een liggende wip en verdween rond 1952, is gevolgd het verleggen van het tramspoor. Het station van "Sint-Brixius-Rode" en de halte "Nerom" verdwenen. De tram reed langs de autostrade (nu de A12) van Wolvertem naar Imde.

Als de tram aan het paviljoen en autostrade de drypikkelstraat te Nerom overstak scheen hij te roepen "Nette, Nette, Nette." De tram verdween op 4. oktober 1968.

In den Groenen Boomgaard Neromstraat nu "de Biest"

Nr. 9

Een zijtak van de Neromstraat wordt nu genoemd "de Biest". Er was herberg, winkel en een boerderij en schrijnwerkerij. Werd gehouden door Jozef Van den Brande, gehuwd met Maria Amelia De Hondt. Zij hadden ook de bijnaam "Bij Vreugtes". Het gezin had vijf zonen en een dochter.

Zoon Louis bakte hier zijn eerste grote broden. Hij verhuisde in 1919 naar Wolvertem. Op het Gemeenteplein ontstond de bakkerij "Van den Brande" die nog steeds in de handen is van de familie.

Zoon Frans nam de boerderij over en kweekte ook bloemen, men sprak nog steeds te Nerom over "Vreugtes". Frans zat in de gemeentepolitiek en was ook provinciaal. Tijdens de oorlog 41 - 44 was hij burgemeester van Wolvertem.

De Koilen

Nr. 42

Herberg gehouden door de familie Huysmans. Zoon René was in zijn vrije tijd fietsenmaker van het merk "Royal Express". Op het logo stond een trein afgebeeld met de vermelding "Déposé". De herberg verdween rond 1960.

Bij Mollekes

Nr. 58

Herberg gehouden door de familie "Van Molle". Ooit staken enkele klanten een stoffen prop in de schouwpijp. 's Morgens sakkerde de cafébaas en kreeg de stoof niet in brand, maar rook was er genoeg in de herberg.

Als landbouwer Wannas met zijn driewiel kar voorbijkwam stopte het paard en ook de voerman. Hij dronk een halve fles geuze en bij terugkomen van het veld stopten paard en man terug. Hij dronk dan de halve fles geuze het verder uit. De herberg verdween rond 1935.

Ketser

Nr. 72

Deze herberg met kruidenierswinkel werd gehouden door de familie "Van Humbeek". De winkel had houten tralies en schappen, netjes onderhouden door juffrouw Henriëtte. Er was ook een steenkoolhandel met "Susse", (Carolus Wijns) als werkgast.

De voornaamste herberg en kruidenierswinkel van Nerom en de kolenhandel werd in 1950 overgenomen door René Mertens (o1903) en Paula Cluts.(o1911) De herberg had als naam "Bij Paula", maar in de volksmond, kreeg de herberg de naam "In de 14 billekes". Het echtpaar had zeven meisjes, van de twee zonen werden de billen niet meegeteld. De herberg verdween rond het jaar 1976.

Bij Verdoodt.

Nr.102

Herberg en landbouwer gehouden door Mieke en Frans Verdoodt. De herberg sloot rond 1950. Alfons Verdoodt een jonkman (o1914) heeft er gewoond tot zijn overlijden.

Naast de herberg was de carrosserie van de gebroeders Verdoodt. Zij maakten vooral de laadbakken voor vrachtwagens van het merk Scania-Vabis.

De Krollebol.

Nr.112

Herberg ook genoemd "De Roos" bestond reeds in 1830-1855 en een iets grotere boerderij te Nerom. In de jaren 1900, werd de herberg gehouden door Van Campenhout. (Krol) Hier onstond het liedje van Tiske Mathijs. Tiske had koevlees gekocht in de Papeboskant Zij waren aan het kaarten bij Krol, maar "De Witte Vos" stal het vlees uit het mandje. Vrouw Catharien van de herberg bakte het vlees en de kaarters aten het samen met Tiske. Die ging met stenen in zijn mandje naar huis. Katoo, zijn vrouw, was kwaad en Tiske ging naar de vrederechter om een proces-verbaal op te maken. De vrederechter heeft de vier eters bij zich geroepen en het probleem met de nodige handigheid geregeld.

Tiske was een goede schoenmaker en op latere ouderdom gehuwd met een weduwe. Hij werd ook vlug kwaad bij het kaartspel en meermaals heeft hij de speelkaarten in de stoof (kachel) gestoken. De herberg van Krol verdween rond 1920.

Bij Oscar en Germaine

Nr.138

Herberg ontstaan in 1951 en gehouden door Oscar Mertens (o1919) en Germaine Van den Broeck.(o1922) Oscar had een vrachtwagen en reed met de groenten van de boeren naar de Brusselse "vroegmarkt". Die was toen op de Brusselse "Grote markt".

De bieren van de brouwerij "Haecht" werden geleverd door Fikke Symons uit Kapelle-op-den-Bos. Later werd Oscar zelf biersteker van de brouwerij "Piedboeuf" te Jupille (Provincie Luik). en leverde ook het tafelbier. Het zwaardier bier werd gebrouwen door "De Hoorn" te Steenhuffel, later als brouwerij "Palm", men brouwde er de "Palm" in 1951, een bier van hoge gisting, en "Bock" als pils.

Er was een spaarkasje om geld te sparen voor een teerfeest eindejaar.

Met Neromkermis was in de jaren 50 hanenkap. De haan werd gedood en in een houten maand gehangen. Met een houten zwaard en geblinddoekt moest men de kop van de haan afslaan. Die haan hing een vijftal meter van het vertrek en soms sloegen de stoere mannen van Nerom en omgeving een gat in de lucht.

Oscar werd barman in de kantine van de Eternitfabriek te Kapelle-op-den-Bos.

Broer Jan kocht een staande wip rond 1954. Burgemeester Jaak t' Kint heeft de wip ingeschoten, maar de pijl raakte geen enkele vogel. Er zijn weinig wedstrijden gehouden en de staande wip werd later terug verkocht.

Oscar heeft in 1958 bij gemeenteraadsverkiezingen op de lijst "De Volkspartij" gestaan. Hij werd niet verkozen, zijn stemmen waren geen succes.

Ooit het lokaal van de sprintersclub van Nerom. Jaarlijks was er met Nerom kermis een Velokoers voor beginnelingen. Zij bestaat nu nog. Rond 1957 ontstond een "straatvoetbalclub" en in het jaar 1969 verdween de herberg.

WOLVERTEM-NEROM

Ter gelegenheid van NEROM-KERMIS

Op Zondag 5 Juni 1955, om 15 u.

K O E R S

voor onderbeginnelingen van minder dan 18 jaar

1500 frank prijzen en palm.

55 km. Goede wegen.

Inschrijving en prijsuitdeling
« Café Germaine » bij Oscar Mertens.

Vertrek en aankomst
« Café Paula » bij René Mertens.

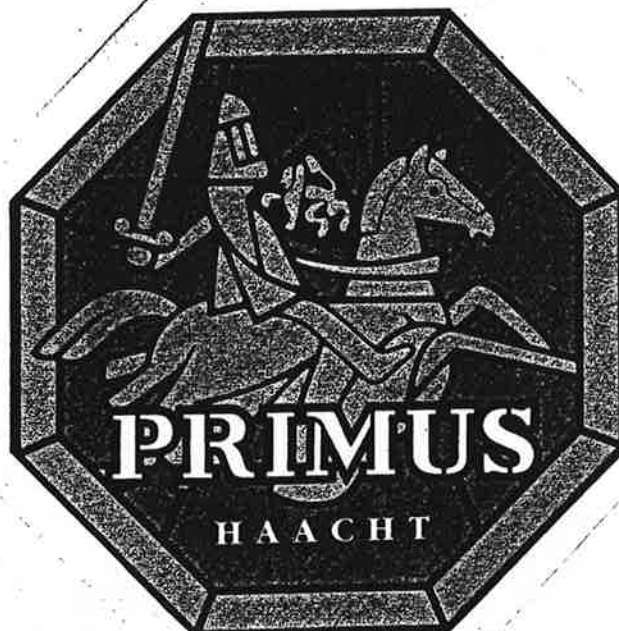
Na de koers
BAL in de Spiegeltent « Cristal Palace »
bij René Mertens.

Drinkt de bieren **PIEDBOEUF** bij Oscar.
Een lustige Jazz speelt daar!

Wolvertem — Drukken — Froan — Telefoon 26 12 37

Herberg gehouden door Jan Van den Brande - Clemence Van Campenhout.(1889-1970) Zij hadden ook een kruidenierswinkel en een boerderij. De bieren van Haecht werden geleverd door Fikke Symons uit Kapelle-op-den-Bos. In de herberg hing een groot herdenkingsschilderij van de wereldoorlog 1914-1918. Jan was een oudstrijder van "De Grootte Oorlog." De herberg verdween na 1950. Zijn zoon Frans en vrouw José Sprimont namen de kruidenierswinkel over. Frans was gemeentelid reeds en in 1966 werd hij schepen van Wolvertem.

Het Hooghuis.

Nr.144

Rond 1905 had de familie Jacques Janssens-Gillis er een herberg en een kruidenierswinkel. De herberg bestond nog steeds in 1926 en verdween voor de oorlog van 1940. Jacques was bankbediende bij de "Algemene Spaar en Lijfrentekas" te Brussel en de enige intellectueel van Nerom. Hij had ook de eerste fiets te Nerom.

In de Vierhoek later genoemd "Bij Jef Kiek"

Nr.135

Herberg met een "danszaal" gehouden door de familie "De Wit - Le Roy." De dochter Rosalie (1896-1973), gehuwd met Jozef Thielemans (1891-1964) nam de herberg over. De "danszaal" verdween rond de jaren 30 en werd verkocht aan Jozef Van den Broeck. De zaal werd een kleine woning. De herberg verdween rond 1970.

Jef was een kippenboer, en reed per fiets met zijn eieren naar de markt te Londerzeel. s'Middags kwam hij samen met zijn gebuur Filleke Wéss naar huis met een waggelde fiets

Als de processie van Westrode naar Nerom kwam werd voor de herberg een ark geplaatst. Na de processie en voor het afbreken van de ark, hield Jef Kiek altijd een godsdienstige preek, alhoewel hij zelden naar de kerk ging.

Deze herberg ontstond rond 1950 en werd gehouden door Jozef Van den Broeck (1904-1984) en zijn vrouw Louise Van Veer.(1906-1999) Jozef was arbeider in de Eternitfabrieken te Kapelle-op-den-Bos. Men dronk er Hert-Ale van de brouwerij van Kobbegem. Er was ook bier van Haecht. De geuze en kriek kwamen van de brouwerij "De Keersmaecker" uit Wolvertem.

Er was ook een spaarkasje, "Zorgen voor morgen". Men moest maandelijks geld steken in een vakje met nummer, en dat werd op een spaarboekje geplaatst. Wie vergat geld te storten kreeg een boete. Het geld diende dan voor het jaarlijks teerfeest. Er was ook een duivenmaatschappij. De duiven werden hier gekorfd maar Doore de Wit was een man die graag de ring van de duif reeds in zijn handen had. Hij ging naar huis en was dan zeker van winst.

Zoon Jean heeft in wielervoertuigen gereden maar zonder veel succes.
Dochter Paula is er begonnen met een kapsalon rond 1965.

Het Sporthuis was gesloten, wegens nu een huwelijksfeest, want dochter Maria Van den Broeck huwde met Leon Fertinel was in 1957.
De vrouw van de velomaker, Marie Verbesselt, kijkt vanuit haar deur naar het gebeuren van de huwelijksfoto.

Naast de herberg woonde Emiel Cleymans. Hij was een dagelijkse cafébezoeker bij Wis om allerhande moppen te vertellen en ook om pinten te drinken. In zijn vrije tijd herstelde en verkocht hij fietsen van het merk "Safe". Hij werkte te Kapelle-op-den-Bos in de Eternitfabrieken. Zijn vrouw Marie Verbesselt verkocht in de winkel; wijnen, likeuren en wat klein elektrisch materiaal.

Frits Bistro

Nr. 177

De herberg gehouden door Freddy De Bondt, ontstond in de jaren 70. Men kon daar goed eten en drinken en niet te duur. Het was de enige herberg te Nerom en ook het lokaal van de "Sprinterclub".

In 2002 werd het café overgelaten aan Mariake. Het werd een café om te eten, te praten en te dansen, en kreeg de naam "Alternatief". Het werd geen succes, enkele maanden nadien was de zaak gesloten.

De Bistro werd opnieuw verhuurd en kreeg als naam "The New Bistro". De Neromstraat, 3 km lang heeft nu zijn enige Bistro - Café.

Manke Fienne

Velaart 3.

Weduwe Josephine Vrijders (o1893)verloor haar man Jozef Wijns in 1959 bij het oversteken van de autostrade te Wolvertem. Zij woonde alleen in een klein huisje aan het Velaartbos te Nerom. De burens kwamen bij haar om een praatje doen, maar ook vooral om een pinten te drinken. De burens kochten de bakken Palmbier en ieder betaalde zijn deel. Weduwe Fiene Vrijders zorgde voor de glazen, en het nieuws werd haar verteld. Deze "herberg in stilte" verdween bij het overlijden van Fienne.

3

WAAROM?

drinkt men vooral Spéciale PALM?

Als een bier succes heeft, dan is dit toe te schrijven, althans voor een groot gedeelte, aan zijn KWALITEIT, die merklijk beter moet zijn dan die der andere bieren.

SPECIALE PALM zult U steeds in meer herbergen, in meer winkels en in steeds meer huizen vinden : waarom ? KWALITEIT...

Kwaliteit erkent U, ook als U het slechts eenmaal proeft. Deze kwaliteit is het resultaat van de vele en lange zorgen die wij aan de fabricatie en de controle hebben besteed.

Speelt U ook de kaart van de Kwaliteit...

Verkoopt U ook SPECIALE PALM : U zult er zelf in de eerste plaats de resultaten van krijgen.

U kunt contact nemen in de BROUWERIJ DE HOORN, STEENHUF-FEL, tel. 052/39.481 (5 lijnen) : een afgevaardigde zal U komen bezoeken om U al de voordelen van SPECIALE PALM te verklaren.

Wordt voortgezet

Michel Van den Broeck

Meisewonderen

Door: J. De Cuyper

Meisewonderen 71 4,12 kasteel van Boechout

De data van Achiel Bettessone in "Meise" V.G. 1979 vermelden :

1095 Godfried I (met de baard), hertog van Brabant, stichtte te Meise de versterkte burcht (vierkante toren of donjon) van Boechout als schild tegen de machtige heren van Grimbergen die hem ontrouw waren

1160-1172 In opdracht van de hertogen van Brabant werd de versterkte burcht van Boechout gebouwd door de heren van Kraainem (Willem) dit als schild tegen de opstandige Berthout's, heren van Grimbergen en ook als schild tegen de graven van Vlaanderen.

1356 Lodewijk van Male belegerde de burcht van Boechout in een bloedige strijd

1400 Door toedoen van Gilles van Boechout, die abt werd van Grimbergen, zorgde de abdij voor een kapelaan in dienst van Boechout en was er een familiegraf voor de heerlijkheid Boechout in de abdijkerk van Grimbergen.

1535 Op 15 maart werd Boechout en omgeving zwaar getroffen door een orkaan.

1537 Als Boechout door Everaert Vander Marck en erfdochter van Margaretha van Boechout werd verkocht aan Maximiliaan Van Zevenbergen (Transsilvan), secretaris en raadsheer van keizer Karel, werd ook de toekenning van de kosterij van Meise overgedragen.

1582 Onder de leiding van Alexander Farnese, prins van Parma, werd Meise en Boechout belegerd en vernield door de Spaanse troepen die er ook zware beschadigingen aanrichtten. Boechout werd ook bezet door Bernard de Merode

1598 Boechout werd door Albrecht en Isabella verheven tot baronnie.

1600 herstellingen

1605 De heerlijkheid van Boechout werd erkend als baronnie door aartshertogen Albrecht en Isabella onder Chistoffel d' Assonville

1677 De familie France d' Assonville liet Boechout over aan de Roose's, tot 1830 laatste eigenaars tijdens het ancien regime.

1678 Boechout werd aangekocht door Pieter Ferdinand Roose, raadslid van Brabant en zoon van Jan Roose, burgemeester van Antwerpen die ook advocaat geweest was voor de France in verband met het proces tussen Filip 't Serclaes, heer van St.-Agatha - Rode, echtgenoot van Marie d' Assonville (dochter van Christophe) en Gaspar de France, echtgenoot van Margaretha d' Assonville, over het bezit of het verkrijgen van Boechout.

1794 -1795 Er sneuvelden toen tijdens de strenge winter veel bomen in het domein van Boechout. De twee kastelen werden in beslag genomen en er werd veel geplunderd onder leiding van Heger.

1879 Op 13 maart kocht koning Leopold II met Filips, graaf van Vlaanderen als borg, het kasteel van Boechout van Leopold de Beaufort, zoon van Amedee, voor zijn zieke zus Charlotte, keizerin van Mexico (Marie Charlotte Amélie Victor Clémentine Leopoldine, prinses van België, aartshertogin van Oostenrijk en keizerin van Mexico.

Pas op 16 april 1881 werd de acte van verkoop verleden voor het hof te Meysse, eigendom van Edmond Vander Linden d' Hoogvorst.

1914 Op 20 augustus was Meise door het Duitse leger (IIIde Rs Vlassen) reeds bezet. Het domein van Boechout bleef echter onbezet gezien het de woonplaats was van keizerin Charlotte, een schoonzus van keizer Frans-Jozef van Oostenrijk. Er hing een plaat aan de afsluiting waarop dat vermeld stond.

1927 Op 17 januari om 7 uur overleed keizerin Charlotte.

1939 Het domein van Boechout werd eigendom van de Belgische staat die het van de "Kroon" had gekocht.

1940 Op 10 mei, toen de oorlog uitbrak, zat de koninklijke artillerie van België op het domein van Boechout. Op 14 en 15 november heerste er een orkaan over Meise. Hierbij sneuvelden verscheidene prachtexemplaren van de beuken langs de dreven van het domein, die aangeplant werden in 1806 door Karel Peter Roose en Hendrika Franciska de Visscher de Celles die Boechout in 1876 op 12 juli in bezit genomen hadden.

1941 Op 12 november werd door brand het zadeldak van het kasteel van Boechout gedeeltelijk vernield.

1944 Op 9 september bezetten de troepen van het Engels leger het domein van Boechout en gebruikten het als opleidingscentrum voor een tankeenheid en een vervoerskorps. Het resultaat van hun verblijf was afschuwelijk.

1965 tot 1970 waren de Vlaamse poëziedagen te gast in Meise en werden poëzie-evenementen gehouden op het terras van de Oranjerie.

1986 Van 13 tot 21 september werd het gerestaureerde kasteel van Boechout opengesteld voor een retrospectieve in de benedenzaal over kunstschilder Edwin Ganz

1992 Het Audiovisueel Centrum vierde zijn 25 jarig bestaan in het kasteel met een opvoering van het gedicht AVC Meise – Podium 1984 van Gery Florizoone, laureaat Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie in 1982. De uitreiking van de J.V.C.-prijs voor poëzie en de Marits Naessensprijs voor Plastische kunst gebeurde terzelfdertijd. Er was ook een optreden van een Spaanse Flamencogroep.

1. Teksten	3
Bouwen door de eeuwen heen 1 Min. Ned. Cul.	381
Histoire des environs de Bruxelles 5 H. III Meysse, .	206
Meise in oude prentkaarten Min. Ned. Cul.	34
Meise onder de toren van St.-Martinus Sib 2001 JDC	17
Meise Gm. Cul. Jef Heyvaert	344
Meise Gemeente Jan Van den Eynde	27
Nieuwenrode H. Spinnael	32
Meise Beiaardvrienden Jef Claes	27
Meise K.B.	15
De autotoerist 11/1970	669
Wandelpaden Meise	16
Edwin Ganz trekpaardenroute	1
Plantentuinroute	5
d' Hoogvorstpad W.G. Meise	4
Edwin Ganzpad W.G. Meise	21
Witherenpad W.G. Meise	4
Fietspad VTB-VAB KB	3

Langs Vlaamse wegen St. M. en L.	14
Karel Van de Woestijne wandelroute Marnixring	32
Rand in zicht	40

2. Databases

3

Meise V.G. 1997 A. Bettessone

Meise V.G. 1998 A. Bettessone

3. Monografie

De heerlijkheid van Boechout A. Bettessone 1995	x
Boechout, de smaragd van Meise A. Bettessone 1989	x
Korte gesch. Van het domein van Boechout Plantentuin	x
De nat. Plantentuin 1870-1970 Plantentuin	x
Het domein van Boechout 1939-1989 Plantentuin	x
Le domaine de Boechout	x
De heren van Boechout en hun waterburcht C. Noppen	x
Het koninklijk domein van Boechout E. Ganz	x

4. Berla

MEI 114 De slotkapel van Boechout Van Hemeldonck S. 88.24.09

5. Tekeningen

Pas x

6. Gravures

2

7. Foto's

Deze foto werd genomen in 1891 en we zien het bootje van de keizerin met vlagje Boechout.

Keizerin Charlotte van Mexico, zuster van Leopold II, op haar sterfbed op 19 januari 1877. Zij verbleef op het kasteel vanaf 5 april 1879.

8.Schilderijen

2

9.Postkaarten : tal van postkaarten zitten in privé collecties en worden via het internet te koop aangeboden o.a. op <http://cartes-postales.delcampe.be/page/category/language.D,cat.712,var.Postkaarten-Europa-Belgie.html>

10. Medailles

Kasteel Boechout 5cm brons tekening Jan Wellens

11.Houtsnede

1

Pieter-Paul Rubens en zijn afstammelingen te LONDERZEEL

Jef Van den Brande.

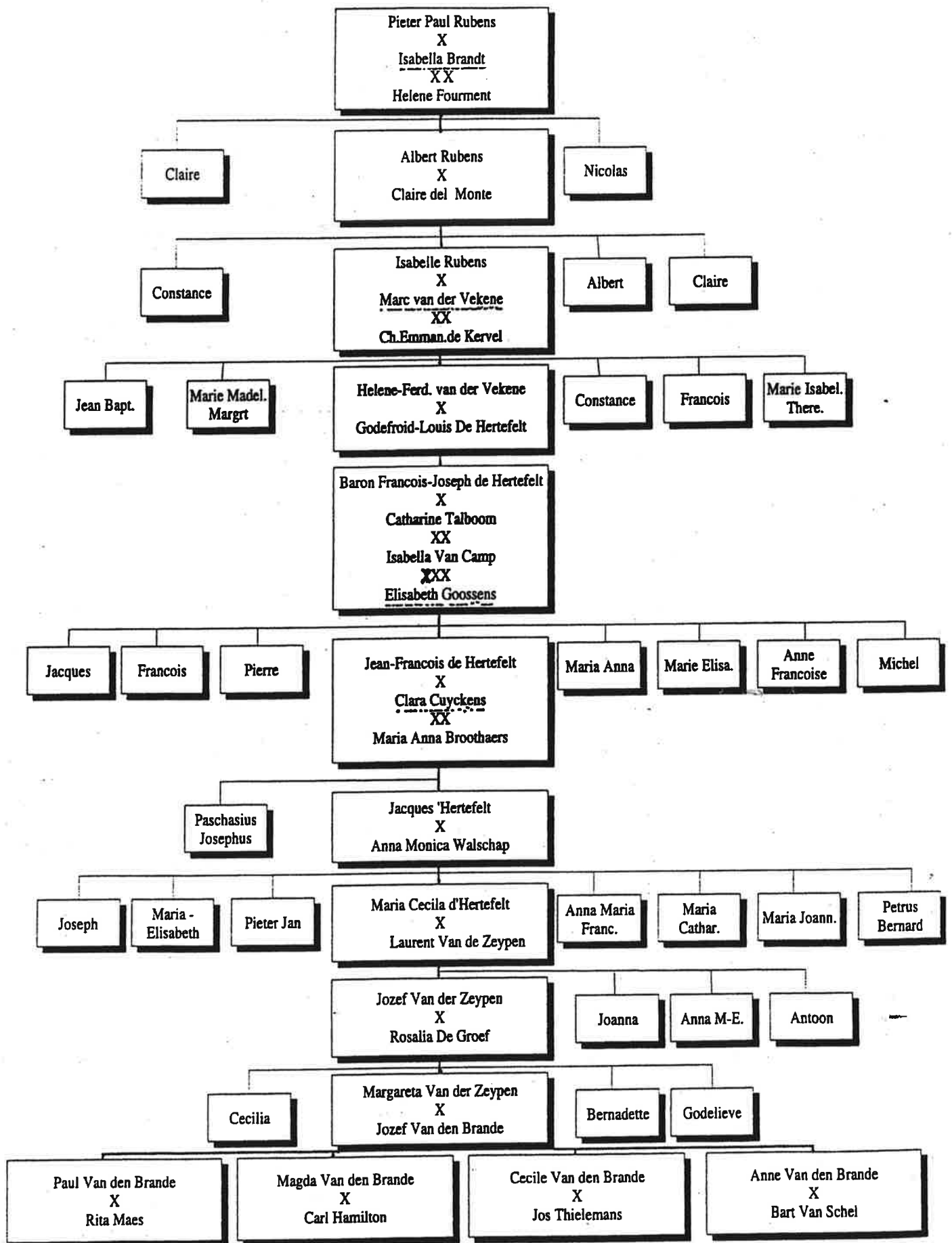
P.P. Rubens, ook de "Prins der Vlaamse Kunstschilders" genoemd heeft in de wijde omtrek van Londerzeel voor meer dan 4000 nakomelingen gezorgd. Pieter-Paul (1577-1640) had uit zijn eerste huwelijk met Isabelle Brant, drie kinderen waarvan zoon Albert voor opvolging kon zorgen. Uit bijgaande beknopte stamboom zien we op welke wijze deze nakomelingen in onze streek terecht kwamen.

Op 17-3-1714 huwde Baron Godefroid-Louis de Hertefeld met Helena-Fernanda van der Vekene, de achterkleindochter van Pieter-Paul Rubens. Zij kregen slechts één kind en het was met deze Francois-Joseph de Hertefelt, dat de neergang van deze nobele familie begon. Hij werd geboren op het kasteel van Sloozen, waar nu de firma Van Hoorebeek is gevestigd. Hij huwde drie maal en kreeg 17 kinderen, 4 uit het 1ste huwelijk, 5 uit het 2de en 8 uit het 3de huwelijk.

Onderhoud van het kasteel, de groeiende schuldenlast en de zorg voor zoveel kinderen werden de man te veel en te machtig.

Nu wordt duidelijk dat dit kroostrijk gezin voor een groot nageslacht ging zorgen, niet minder dan 198 verschillende familienamen heb ik geteld. Ruim twee jaar lang heeft oud-burgemeester Jaak t'Kint zich ingespannen om al die nakomelingen op te sporen en te boek te stellen. Enkelen hiervan willen wij met naam vermelden:

Mieke Buyens (bakkerij te Londerzeel) Meester Verbruggen (onderwijzer te Londerzeel) Pascal Van Riet (renner) Anny Peeters (gemeenteambtenaar) Leo d'hertefelt (friturist) René en Jef d'Hertefelt (landbouwers te Rossem en Londerzeel) Jaak Van Assche (acteur) en nog zovele anderen.

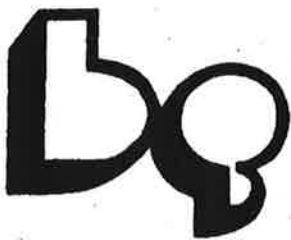
- Jan
- Pieter
- Wim

- Willem-Jan
- Robert †
- Karlien
- Marlies
- Jozefien

- Marjan → (KOBÉ - TDON)
- Daan
- Katrien → (NORE)
- Nils
- Tine

- Wart
- Lien
- Ben

“HET IS NIET EENVOUDIG OM TE CHECKEN OF U VOOR ALLES WEL OP DE GOEDE MANIER VERZEKERD BENT, MAAR EEN MAKELAAR DIE AAN UW KANT STAAT WIL DAT GRAAG SAMEN MET U DOEN”

N.V. ZAKENKANTOOR BOGAERTS

Boechtstraat 15 - 1860 MEISE

Tel. (02) 269 99 70 - Fax (02) 269 93 17

CDV nr : 13209

VERZEKEREN AAN DE KANT VAN DE KLANT

DIT KWALITEITSMERK BETEKENT DAT WE ALS MAKELAAR ERKEND EN ONAFHANKELIJK ZIJN, EN DAT WE DE STRENGE NORMEN VAN ETHIEK, EFFICIENCY EN OPLEIDING HOOG IN ONS VAANDEL DRAGEN.

Leef uw leven.

Wij beschermen.

V E R Z E K E R E N

Ooit over nagedacht waar het echt om gaat in het leven? Voor de een is het een glanzende loopbaan. Voor de andere is het de schaterlach van een kind. Soms noemen we het geluk, soms ben je er gewoon voor geboren. Waar het vooral om gaat, is dat het duurzaam is. En dat beschermen wij. Vanaf het moment dat u er over droomt. Zo kan u er vooral intens en lang van genieten.

**FORTIS
BANK**